

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobkyně: **A. G.**

zastoupená P. G.,

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**

sídlem Křížová 25, 125 08 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 9. 2018

takto:

- I. Žaloba **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou doručenou Krajskému soudu v Ostravě dne 19. 11. 2018 domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 24. 9. 2018 č. j. RN-725 805 6069 315-JS (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým byly zamítnuty námitky žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí žalované ze dne 31. 1. 2018 č. j. R-31.8.2018-428/X, kterým byl žalobkyni přiznán český invalidní důchod pro invaliditu I. stupně od 1. 7. 2018 v dílčené výši 1 205 Kč měsíčně. Žalobkyně žalované vytýká, že nesprávně posoudila období důchodového pojištění v České republice. Jedná se o nezapočtené doby od 29. 3. 2013 do 10. 5. 2013, od 10. 6. 2013 do 24. 6. 2013 a od 29. 8. 2013 do 14. 9. 2013, což jsou doby, kdy byla žalobkyně v evidenci Úřadu práce České republiky, krajská pobočka v Brně. Žalobkyně tvrdí, že v době od 1. 9. 2012 do 28. 3. 2013 skutečně neměla bydliště na území České republiky a byla zdravotně pojištěna jako nezaopatřený rodinný příslušník ze země členského státu EU, když byla navázaná na zdravotní pojištění jejího manžela. Od 29. 3. 2013 však má pobyt na území České republiky a má ho dosud. Žalovaná k tomuto nepřihlédla, podle žalobkyně z důvodu chyby při zápisu do Centrálního registru pojištěnců, vzniklé dne 11. 5. 2013, kdy u Všeobecné zdravotní pojišťovny dokládala bydliště a vazbu na Českou republiku.
2. Žalovaná s žalobou nesouhlasila. Poukázala na ustanovení § 12 odst. 1 zákona č. 155/1994 Sb., o důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“) s tím, že žalobkyně ve všech dobách, které nejsou započteny jako náhradní doby důchodového pojištění, byla pojištěna ve zdravotním pojištění jako nezaopatřený rodinný příslušník ze země EU, což se nepovažuje za náhradní dobu důchodového pojištění, proto tyto doby nebyly započteny do potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod a byly započteny slovenské doby pojištění a invalidní důchod byl žalobkyni vypočten jako dílčený.
3. U nařízeného jednání oba účastníci na svých skutkových tvrzeních a stanoviscích setrvali. Žalobkyně doplnila, že od 15. 2. 2013 měla bydliště na území České republiky a byla zdravotně pojištěna, pojištění za ni hradil stát, a získala tak náhradní dobu pojištění, která by měla být zohledněna. Tuto skutečnost však není schopna prokázat z důvodu pochybení při jednání se Všeobecnou zdravotní pojišťovnou, které se jí nepodařilo napravit. Žalovaná uvedla, že ve svém rozhodnutí vycházela z potvrzení Všeobecné zdravotní pojišťovny o době zdravotního pojištění, která ji nepřislouží posuzovat. Odvozené zdravotní pojištění přitom vylučuje vznik náhradní doby pojištění.
4. Krajský soud poté, co zjistil, že žaloba byla podána včas ve lhůtě dvou měsíců po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí žalovaného žalobci, tedy v souladu s ustanovením § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
5. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že žalobkyně dne 22. 11. 2017 požádala o invalidní důchod. Posudkový lékař shledal žalobkyni invalidní od 12. 6. 2018. O přiznání invalidního důchodu žalovaná rozhodla dne 31. 8. 2018 tak, že žalobkyni od 1. 7. 2018 přiznala důchod v dílčené výši 1 205 Kč. Proti rozhodnutí podala žalobkyně námitky dne 16. 9. 2018 s odůvodněním, že jí nebyla evidována doba evidence na Úřadu práce, pobočka Brno – město od 3. 4. 2012 do 5. 6. 2012 a od prosince 2012 do 15. 9. 2013, a proto jí byla nesprávně započítána náhradní doba důchodového pojištění.

Žalobkyně žádala o přepočítání výše invalidního důchodu, když má za to, že splnila potřebnou dobu důchodového pojištění, která u ní činila celkem 2 071 dnů. O námitkách žalovaná rozhodla v napadeném rozhodnutí. Poukázala na ustanovení § 12 odst. 1 věta druhá zákona o důchodovém pojištění, které výslovně stanoví, že podmínkou pro to, aby se doba účasti osob uvedených v § 5 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění hodnotila po 31. 12. 2011 jako náhradní doba pojištění, je, že pojištěnec po dobu trvání této účasti byl v České republice účasten důchodového pojištění z jiného důvodu, nemocenského pojištění nebo zdravotního pojištění anebo, bydlel-li v České republice, jako poživatel důchodu nebo rodinný příslušník odvozoval své nároky ze zdravotního pojištění v jiném členském státě Evropské unie. Za účast na zdravotním pojištění v České republice se však pro tyto účely nepovažuje taková účast na tomto zdravotním pojištění, která je pouze odvozeným nárokem rodinného příslušníka z účasti jiné osoby na tomto pojištění, což byl případ žalobkyně. Za této situace byla započtena doba náhradního pojištění správně a správně nebyla započtena doba od 3. 4. 2012 do 5. 6. 2012 a od 12. 12. 2012 do 15. 9. 2013.

6. Podle § 38 zákona o důchodovém pojištění *pojištěnec má nárok na invalidní důchod, jestliže nedosáhl věku 65 let a stal se a) invalidním a získal potřebnou dobu pojištění, pokud nesplnil ke dni vzniku invalidity podmínky nároku na starobní důchod podle § 29, popřípadě, byl-li přiznán starobní důchod podle § 31, pokud nedosáhl důchodového věku, nebo b) invalidní následkem pracovního úrazu.*
7. Mezi účastníky není sporné, že žalobkyně splnila podmínky nároku na invalidní důchod, vyplývající z citovaného § 38 zákona o důchodovém pojištění, sporná je jeho výše, která je podle § 41 zákona o důchodovém pojištění vypočtena ze základní výměry a z procentní výměry, jejíž výše odvisí od celých roků doby pojištění a z délky dopočtené doby, která se počítá ode dne vzniku nároku na invalidní důchod do dosažení důchodového věku, a započítává se mj. podle toho, zda období od 18. let věku pojištěnce je či není kryto dobou českého pojištění. Z důvodu nesprávně vypočtené doby pojištění žalobkyně rozhodnutí žalované napadla, přičemž nesouhlasí s výkladem, který žalovaná zaujala při posouzení tzv. náhradní doby pojištění.
8. Náhradní dobou pojištění je podle § 12 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění doba účasti na pojištění osob, uvedených v § 5 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, což je případ žalobkyně, neboť ta své pojištění dovozuje z § 5 odst. 2 písm. a) zákona o důchodovém pojištění jako osoba vedená v evidenci Úřadu práce. Z § 12 odst. 1 druhá věta zákona o důchodovém pojištění vyplývají pro to, aby po 31. 12. 2011 byla pro osoby podle § 5 odst. 2 (tedy i pro žalobkyni) doba účasti náhradní dobou tyto podmínky:
 - a) pojištěnec po dobu trvání této účasti byl v České republice účasten důchodového pojištění z jiného důvodu, nemocenského pojištění nebo zdravotního pojištění,
 - b) anebo, bydlel-li v České republice, jako poživatel důchodu nebo rodinný příslušník odvozoval své nároky ze zdravotního pojištění v jiném členském státě Evropské unie;Za účast na zdravotním pojištění v České republice se však pro tyto účely nepovažuje taková účast na tomto zdravotním pojištění, která je pouze odvozeným nárokem rodinného příslušníka z účasti jiné osoby na tomto pojištění.

9. Žalobkyně tvrdí, že ve sporném období měla bydliště v České republice a „byla navázána na zdravotní pojištění svého manžela, který měl vyživovací povinnost“. Toto tvrzení žalobkyně koresponduje s potvrzením, vystaveným Všeobecnou zdravotní pojišťovnou, ze které vyplývají tyto doby, kdy byla účastna na zdravotním pojištění odvozeně od svého rodinného příslušníka – manžela, tedy na základě nařízení EP a Rady č. 883/2004 z 29. 4. 2004 (tzv. „koordinační nařízení“): 1. 9. 2012 – 10. 5. 2013, 10. 6. 2013 – 23. 6. 2013 a 29. 8. 2013 – 13. 9. 2013. Účast na zdravotním pojištění rodinného příslušníka odvozené od účasti jiné osoby na tomto pojištění však není splněním podmínky uvedené shora pod písmenem a). Ačkoliv po tuto dobu žalobkyně byla evidována na Úřadu práce, nelze tuto dobu považovat za náhradní dobu pojištění a žalovaná správně tuto dobu z doby pojištění vyloučila.
10. Pro posouzení sporné doby není relevantní, zda žalobkyně na území České republiky bydlela, ledaže by se jednalo o trvalý pobyt, což ze správního spisu nevyplývalo a žalobkyně takovou skutečnost ani netvrdila; z předloženého potvrzení ze dne 31. 10. 2018 naopak vyplynulo, že trvalý pobyt na území České republiky má od 26. 7. 2017, od 29. 3. 2017 do 25. 7. 2017 měla na území České republiky povolen pobyt přechodný. Jedině trvalý pobyt na území České republiky totiž zakládá zdravotní pojištění podle § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 48/1997 Sb., o všeobecném zdravotním pojištění (dále jen „zákon o všeobecném zdravotním pojištění“); osoby, které na území České republiky nemají trvalý pobyt, jsou zdravotně pojištěny, pokud jsou zaměstnanci zaměstnavatele, který má sídlo nebo trvalý pobyt na území České republiky [písmeno b) téhož ustanovení]. K tvrzení žalobkyně, že byla od 15. 2. 2013 zdravotně pojištěna, soud nepřihlédl, neboť toto tvrzení zůstalo neprokázáno, což sama žalobkyně připustila, žádný důkaz k tomuto neoznačila a tvrzení je v rozporu s podklady rozhodnutí založenými ve správním spise, konkrétně se zprávou o době zdravotního pojištění žalobkyně u Všeobecné zdravotní pojišťovny. Neměla-li žalobkyně ve sporném období „vlastní“ zdravotní pojištění, ale pouze odvozené od svého manžela, pak toto období není náhradní dobou pojištění podle § 12 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění a žalovaná dobu důchodového pojištění vypočetla správně. Žaloba tak není důvodná a krajský soud ji proto podle § 78 odst. 1 s. ř. s. zamítl (výrok I.)
11. V řízení byla plně procesně úspěšná žalovaná, která v souladu s ustanovením § 60 odst. 2 s. ř. s. nemá právo na náhradu nákladů řízení; procesně neúspěšné žalobkyni právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo. Soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení. (výrok II.).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 20. 2. 2019

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně